

Ympäristövaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jätelain 117 a ja 124 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jätelain 117 a ja 124 §:n muuttamisesta (HE 113/2015 vp): Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- ympäristöneuvos Klaus Pfister, ympäristöministeriö
- ryhmäpäällikkö Tuuli Myllymaa, Suomen ympäristökeskus

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Suomen Kuntaliitto

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi jätelakia. Esityksen mukaan selkeytettäisiin jätehuollon tarkastuksia koskevia säännöksiä. Lisäksi lakiin lisättäisiin säännökset valvontaviranomaisten velvollisuudesta laatia riskinarviointiin perustuva suunnitelma sellaisten laitosten ja yritysten tarkastuksista, joiden toimintaan liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja. Suunnittelulla pyritäisiin tehostamaan jätteen kansainvälisten siirtojen valvontaa ja siihen käytettävien voimavarojen käyttöä. Tarkastettavat laitokset ja yritykset säilyisivät ennallaan nykyisen lain mukaisina. Täsmennetyt valvontatoimet perustuisivat jätteiden siirtoja koskevaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen, jossa säädetään yksityiskohtaisesti tarkastuksia koskevan suunnitelman laatimisesta ja jätehuollon tarkastusten toteuttamisesta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016. Tarkastuksia koskevat suunnitelmat olisi laadittava viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2017.

Valiokunnan mietintö YmVM 1/2015 vp

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Hallituksen esityksestä ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin teknisin muutosehdotuksin.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

117 a §. Hallituksen esityksessä ehdotetaan jätelain 117 a §:ään lisättäväksi uusi, informatiivisen viittaussäännöksen sisältävä 3 momentti, jossa todetaan, että käytetyn sähkö- ja elektroniikkalaitteen luokituksen osoittamismenettelystä ei säädetä tyhjentävästi kyseisessä erityissäännöksessä, vaan lisäksi jätteesiirtoasetuksessa.

Jätelain 117 a § koskee yksinomaan käytettyjä sähkö- ja elektroniikkalaitteita. Ehdotettu uusi momentti on kuitenkin muotoiltu siten, että siinä viitataan myös muihin siirrettäviin aineisiin ja esineisiin, mikä voi hämärtää säännöksen ymmärrettävyyttä. Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena selkeyttää säännöksen sanamuotoa poistamalla siitä viittauksen muihin siirrettäviin aineisiin ja esineisiin. Muutoksen tarkoituksena on siten säännöksen aineellista sisältöä muuttamatta selvittää, että jätteesiirtoasetusta ja jätelain tätä pykälää ja sen nojalla annettua sähkö- ja elektroniikkakaromua koskevaa asetusta sovelletaan päällekkäin sähkö- ja elektroniikkalaitteiden luokituksen määrittelyssä.

Valiokunta ehdottaa, että 117 a §:n uuden 3 momentin muotoilua selkeytetään poistamalla siitä viittaus muihin esineisiin ja aineisiin.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Ympäristövaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 113/2015 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Valiokunnan muutosehdotus

Laki

jätelain 117 a ja 124 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan jätelain (646/2011) 124 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 410/2014, sekä
lisätään 117 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 410/2014, uusi 3 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö YmVM 1/2015 vp

117 a §

Käytettyjä sähkö- ja elektroniikkalaitteita koskevat erityissäännökset

— — — — —
Tarpeellisen näytön osoittamisesta siitä, että käytetty sähkö- ja elektroniikkalaitte ~~ja muu siir-~~
~~rettävä aine tai esine~~ ei ole jätettä, säädetään lisäksi jätteesiirtoasetuksen 50 artiklan 4 a—4 d
kohdassa.

124 §

Tarkastukset

Toimivaltaisen valvontaviranomaisen on määräajoin asianmukaisesti tarkastettava sellaiset
laitokset ja yritykset, joiden toiminnassa:

- 1) harjoitetaan jätteen laitos- tai ammattimaista käsittelyä;
- 2) syntyy vaarallista jätettä;
- 3) harjoitetaan jätteen ammattimaista kuljettamista tai keräystä;
- 4) toimitaan jätteen välittäjänä;
- 5) toteutetaan jätteen kansainvälisiä siirtoja.

Valvontaviranomaisen on laadittava sellaisten 1 momentissa tarkoitettujen toimintojen, joihin
liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja, tarkastuksia ja
muuta valvontaa varten suunnitelma, joka perustuu arviointiin siirrettävistä jätteistä ja niiden jä-
tehuollosta aiheutuvista riskeistä ja ympäristövaikutuksista. Suunnitelmassa on esitettävä tarkas-
tusten tavoitteet ja painopisteet, suunnitelman kattama maantieteellinen alue, suunnitellut tarkas-
tukset ja niiden tiheys, tarkastuksiin osallistuvat viranomaiset ja niiden yhteistyötä koskevat jär-
jestelyt sekä muut tarkastusten asianmukaiseksi toteuttamiseksi tarpeelliset seikat. Suunnitelma
on arvioitava uudelleen vähintään joka kolmas vuosi ja se on saatettava tarpeen mukaan ajan ta-
salle. Tarkastuksia ja muuta valvontaa koskevien suunnitelmien sisällöstä ja tarkastusten toteut-
tamisesta säädetään lisäksi jätteesiirtoasetuksen 50 artiklassa.

Ympäristöluvanvaraisten tai rekisteröitävien 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimin-
tojen tarkastuksista ja niiden muusta valvonnasta säädetään lisäksi ympäristönsuojelulaissa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tarkastuksia koskevien suun-
nitelmien sisällöstä ja laatimisesta, riskinarvioinnista sekä tarkastusten ja muun valvontatoimin-
nan järjestämisestä.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 124 §:n 2 momentissa tarkoitettut tarkastuksia ja muuta valvontaa koskevat suun-
nitelmat on laadittava viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2017.

— — — — —
Helsingissä 20.11.2015

Valiokunnan mietintö YmVM 1/2015 vp

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Satu Hassi vihr
jäsen Tiina Elovaara ps
jäsen Pauli Kiuru kok
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Eeva-Maria Maijala kesk
jäsen Kai Mykkänen kok
jäsen Martti Mölsä ps
jäsen Nasima Razmyar sd
jäsen Saara-Sofia Sirén kok
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Ari Torniainen kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos